

Snová krajina kolem kladrubského hřebčína

Název emise: Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem

Den vydání: 12. říjen 2022

Hodnoty:

26 Kč; č. 1180

30 Kč; č. 1181

34 Kč; č. 1182

40 Kč; č. 1183

Rozměry známkových obrazů: 54 x 44 mm

Rozměr aršíku: 175 x 121 mm

Výtvarný návrh: Jan Kavan

Liniová kresba a rytina FDC: Martin Srb

Druh tisku: OF s liniovou kresbou

Tisk: Hradištko, sro.

Tisková forma: 4x A (4 různé zn. + 2 různé kupony)

Náklad: 28.000 aršíků

FDC: OTp; **Tisk:** Hradištko, sro.

Náklad: 2.600 sérií

Lidských sídel s názvem Kladruby (vzniklým z výrazu *rubat klády*, tedy těžít dřevo) najdeme u nás víc. Jmenuje se tak nevelká obec v Ústeckém kraji, nadhled od Teplic, i vesnička u Teplé v okrese Cheb, i obec ve středních Čechách, kousek od Vlašimi, proslavená svým rehabilitačním ústavem, i rozsáhlý bývalý benediktinský klášter u Stříbra v okrese Tachov. Nás však dnes zajímají jiné Kladruby, ty nad Labem v okrese Pardubice, hodinku chůze od města Přelouč. Jde o malou obec s pouhými šesti sty obyvatel, ale

mezinárodně proslulou díky zdejšímu hřebčínu, zabývajícímu se chovem starokladrubských koní. Jde o nejstarší české plemeno vyšlechtěné pro slavnostní kočárovou službu na rakouském panovnickém dvoře. Od počátku šlo o dvě linie – bělouše a vraníky. První byli používáni pro slavnostní, a druzí pro smuteční příležitosti, obvykle ve čtyřspřeží. Hřebčín nechal založit císař Rudolf II. a v dobách jeho největšího rozkvětu tu chovali přes tisíc koní! Byly však i doby méně úspěšné, hřebčín i vyhořel, Marie Terezie jej dokonce zrušila, ale Josef II. ho opět obnovil. Po roce 1918 měl opět namále, byl totiž považován za symbol zaniklé monarchie, koně byli rozprodáni do zemědělství a na jatka, vraníci skoro vymřeli a bylo ponecháno jen několik běloušů. Na sklonku první republiky se situace opět změnila, započala úspěšná snaha o záchranu vraníka a byl rozšířen chov bělouše. Těžcí kladrubští teplo-krevníci byli tedy zachráněni, v polovině 90. let byli dokonce prohlášeni za kulturní památku a před dvěma desetiletími bylo stádo starokladrubských běloušů vyhlášeno národní kulturní památkou (jde o jediné živé tvory u nás pod památkářskou ochranou).

Sám mám ke koním blízký vztah, jako student střední a pak vysoké zemědělské školy jsem s nimi často přišel do styku a jezdil jsem na nich ve svém prvním zaměstnání jako farmář na státním statku v pražských Petrovích, byl jsem dokonce předsedou jezdeckého oddílu, tak o nich a jejich povaze leccos vím. Ti staro-

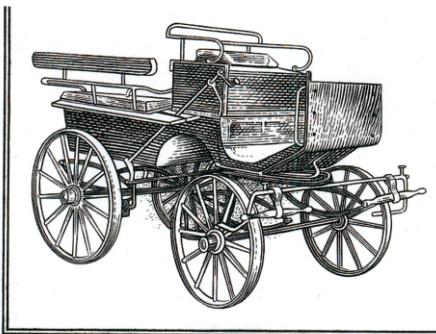
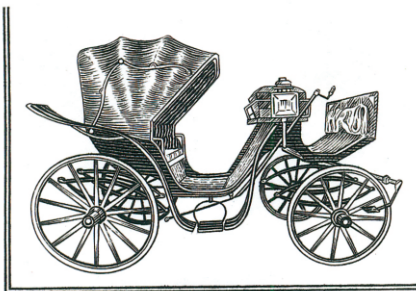
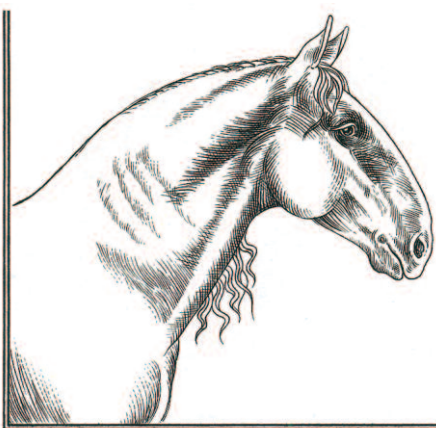
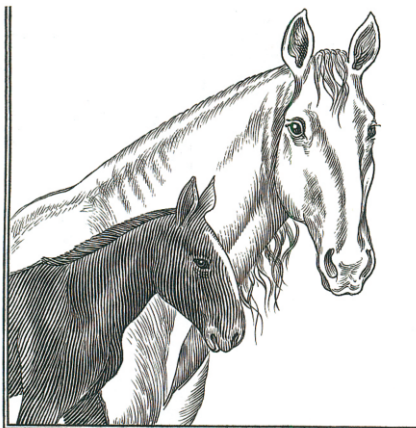
kladrubští jsou sice mohutní, doslova majestátní (mají hmotnost skoro jako auto embéčko stovka blahé paměti), ale velice přátelští, však se také někteří využívají při hipoterapii a vození dětí.

Koně v Kladrubech chovají už více než půl tisíciletí a za tu dlouhou dobu lidé přizpůsobili zdejší krajinu tomuto účelu. A právě krajině je věnováno nové vydání – aršík se čtyřmi známkami a dvěma kupony, spolu se čtyřmi obálkami dne vydání a čtyřmi razítky. Na aršíku na pozadí budov hřebčína a okolní rovinaté krajiny vidíme osm kladrubských běloušů (že jsou dva tmaví nás nesmí splést, to jsou hříbata, která se rodí tmavá a teprve časem se jejich srst změní na bílou), polovinu volně a polovinu v kočárovém čtyřspřeží. Tisk je čistě ofsetový, ale obsažená pérová rozkresba budí dojem rytiny – po kočáru vlevo dole má člověk chuť přejet prstem, aby se o tom přesvědčil.

Rytinou jsou naopak zhotoveny kresby všech čtyř FDC, a musím říci, že je radost na ně pohledět. Jednodu-

chá, hezká a anatomicky věrná jsou i všechna razítka.

S kladrubáky se můžete setkat na více místech než jen v Kladrubském hřebčíně. Slouží například u policie několika měst, v Pardubicích vraníci (i když v městském znaku mají koně bílého) a v Ostravě zase bělouši. Bílé koně mají i v samotných Kladrubech, vraníky totiž chovají ve Slatiňanech. A pokud byste se stali svědky slavnostní ceremonie v Dánsku, tamní královna Markéta nedává zapřahat do svého kočáru jiné koně než kladrubské bělouše, ve Švédsku na nich zase jezdí královská garda. Slavnostních i běžných příležitostí, kdy se s tímhle nádherným koněm můžeme setkat, je mnohem víc. Takže rada na závěr – pokud bude kynout taková příležitost, nezapomeňte si pro něj vzít do kapsy kousek mrkve nebo jablka (stačí ale i kostka cukru). Třeba si ho budete moci pohladit po jeho typickém vyklenutém římském nosu a po chřípí. Když se mu přitom podíváte do očí, nejspíš vás okouzlí tak, že se o tohle naše unikátní plemeno budete zajímat víc. FB

FDC

FDC